
NOTAT

Kontakt:
Mette Grostøl/lh
meg@sl.dk
Dok.nr.
2934513
Sagsnr.
2016-SLCSFA-02135

19-05-2016

Socialpædagogernes synspunkter i forhold til

Særligt tilbud mellem sygehuspsykiatri og botilbud/eget hjem

Der har den senere tid været forslag fremme og debat om et særligt tilbud, som kan tage hånd om borgere, der har gennemført en psykiatrisk sygehusbehandling, men som endnu ikke vurderes klar til at flytte ind på et bosted eller i eget hjem. Borgerne på det særlige tilbud er beskrevet som en lille gruppe af patienter, der ofte har flere psykiatriske diagnoser, er misbrugere og ofte er indlagt.

Socialpædagogerne mener, at det er vigtigt, at vurderingen og indholdet af et eventuelt nyt tilbud tager udgangspunkt i et menneskesyn, hvor de helt grundlæggende menneskerettigheder er bærende. Det er ligeledes vigtigt, at hensynet til den borger, hvis betingelser har bragt personen i en situation, som er vanskelig for omgivelserne og for personen selv, iagttages som det helt grundlæggende i indsatsen.

Socialpædagogerne mener ligeledes, at det, uanset omfanget af borgerens vanskeligheder og handlinger, altid bør være en anerkendende og individuel tilgang til borgeren, der anlægges. En tilgang med fokus på borgerens ressourcer og med inddragelse af borgers ønsker.

Socialpædagogerne mener, at det er muligt og ønskeligt at tage højde for hensynet til borgeren samtidig med, at medarbejdernes sikkerhed og psykiske arbejdsmiljø tilgodeses. Dette sker hver dag på botilbud og udslusningstilbud, hvor mødet med og støtten til borgere for den helt overvejende del sker uden problemer og uden anvendelse af magt og tvang.

Socialpædagogerne har derudover følgende vilkår og betingelser, som vi mener, skal være til stede ved overvejelser om en særlig type tilbud:

1. Det er væsentligt, at etablering af et særligt tilbud sker på baggrund af et tilstrækkeligt vidensgrundlag

Der er behov for en grundlæggende analyse af behovet for en særlig type tilbud. En analyse, som ser på, om der er et behov og beskriver behovet. Der er tillige et behov for at analysere behovets omfang.

Der er også et behov for en afdækning af de redskaber og metoder, som tænkes anvendt på et særligt tilbud. Herunder bør der være en afdækning af redskaber og metoder, som bygger på evidens og/eller bedste viden på området og med fokus på borgerens udvikling.

2. Et nyt særligt tilbud bør være et tilbud med kvalitet, og hvor de rette kompetencer og fagligheder er til stede

Det er afgørende vigtigt, at et særligt tilbud ikke bliver et opbevaringssted uden udvikling og perspektiv for de borgere, der er på tilbuddet. Der skal være de rette kompetencer og fagligheder, hvor det individuelle behandlingsbehov kan tilgodeses samtidig med, at det iagttages, at der gives støtte og udvikling, som sigte mod en almindeliggørelse af rammer og vilkår. Hertil skal det iagttages, at hvis der sigtes mod længerevarende ophold på tilbuddet, så skal kompetencerne og rammerne også være i orden til det.

Der skal således både være socialpædagogisk personale og sundhedsfagligt personale herunder personale med psykologisk og psykiatrisk kapacitet på et særligt tilbud.

Det er vigtigt med en tværfaglig tilgang, hvor de enkelte fagligheder bringer deres bedste viden, metoder og kompetencer i spil i et samarbejde, hvor en kvalificeret indsats og et helhedsperspektiv på borgeren har højeste prioritet.

3. Der må ikke være mere magt og tvang end højst nødvendigt på et særligt tilbud

Den umiddelbare nærliggende ramme for et særligt tilbud ville være at give et særligt tilbud efter serviceloven mulighed for tvang efter psykiatriloven og magtbeføjelser tilsvarende de sikrede døgninstitutioner for børn og unge med regler om magt-anvendelse, aflåsning mv. Dette vil være et meget omsiggribende og på mange måder helt uacceptabelt tilbud. En analyse bør afdække, om behovet er så vidtrækkende.

Det må meget nøje overvejes, hvilke tvangs- og magtbeføjelser, der acceptabelt kan tillades og under hvilke omstændigheder. Magt- og tvangsbeføjelser bør begrænses til det mindst mulige. Anvendelsen af tvang og magt bør desuden følges af omfattende regler om registreringer og indberetninger.

4. Visitering til et særligt tilbud bør både kunne ske via sygehuspsykiatrien og via den sociale indsats

Af hensyn til at sikre størst mulig bevågenhed og faglig begrundelse for anvendelsen af et særligt tilbud bør visitationen være gennemsigtig mellem det regionale og kommunale sygehus- og sociale regi. En ny institutionstype bør fremme sektorsammenhæng samtidig med, at den ikke "sander til", men bruges som den helt særlige nødløsning, den er tiltænkt.

Derfor bør visiteringen ikke alene være et sygehusanliggende for medicinsk færdigbehandlede borgere, der ikke er parate til et socialt tilbud eller hjemgivelse, sådan som det først og fremmest er blevet beskrevet. Der bør ligeledes være en mulighed for en ret til visitering ind fra den sociale sektor - uanset om denne er regional eller kommunal.

5. Et særligt tilbud bør give anledning til at se på stofmisbrugsbehandling

I forbindelse med forslaget og omtalen om et særligt tilbud har stofmisbrugsbehandling også været dagsordenssat. Der har været forslag om, at det skal være muligt at give en dom om stofmisbrugsbehandling.

Det er også Socialpædagogernes opfattelse, at stofmisbrug er et problem i kombination med psykisk sygdom. Om tvangsmæssig stofmisbrugsbehandling er en løsning i denne sammenhæng, bør være en del af en analyse på området. Men det er ligeledes vigtigt at se på andre redskaber i forhold til at finde veje til en mere sammenhængende indsats i forhold til dette dobbelte problem. Både i forhold til et særligt tilbud og mere generelt.